

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT-FAKÜLTESİ ZOOTEKNİ BÖLÜMÜNÜN TANITILMASI

Şaban KARATAŞ(1)

GİRİŞ

Zootečni bölümü, Atatürk Üniversitesi'nin kuruluş kanununun çıkmasından (31.5.1957) sonra Ziraat Fakültesinde açılması plânlanan 6 bölümden biridir. 18 Kasım 1958'de Ziraat Fakültesinin öğrenime başlaması ile bölüm olarak eğitim faaliyetine geçmiştir.

Zootečni bölümü, hayvan ıslahı, besin maddeleri ve hayvan besleme, sığır ve koyun yetiştirme teknikleri, tavuk endüstrisi, su ürünleri, arıcılık, hayvan mahsullerini değerlendirme teknikleri ile hayvan hastalıkları, istatistik ve plânlamadan meydana gelen bilim dallarını bünyesinde toplayan bir kuruluştur.

Süt ve süt ürünleri teknolojisi dekanlığa bağlı, süt teknolojisi kürsüsü ismi altında ayrılmıştır.

Eleman Durumu :

Zootečni bölümünde üçü profesör, dördü doçent olmak üzere yedi öğretim üyesi, dört doktor asistan, 14 tane doktora çalışması yapan asistan, 2 öğretim görevlisi, bir okutman olmak üzere, 28 elemana sahiptir. Bölümdeki ele-

manların çalıştıkları bilim dallarına göre ünvan ve isimleri aşağıda gösterilmiştir.

Bölüm Başkanı: Prof.Dr.Şaban Karataş*

1. Hayvan Islahı.

Prof.Dr.Şaban Karataş
Asistan Mustafa K.Özsoy
Asistan Mehmet Pembeci

2. Hayvan Yetiştirme Teknikleri.

a) Sığır Yetiştirme Teknikleri

Prof.Dr.Kemâl Bıyıkoğlu *
Prof.Dr.Macit Özhan *
Asistan Yılmaz Güven
Asistan Sezer Sabaz

b) Koyun Yetiştirme Teknikleri.

Doç. Dr. Saip Telliöğlu *
Dr. Erdoğan Selçuk *
Asistan Erdal Köprücü
Asistan Yusuf Vanlı
Asistan Hakkı Emsen

c) Tavuk Endüstrisi.

Doç. Dr. Halûk İpek *
Asistan Hüsnü Gökalgp

d) Su Ürünleri.

Asistan Sıtkı Aras

e) Arıcılık Enver Öder: Uzman

[1] Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Zootečni Bölümü Başkanı

3. Besin Maddeleri ve Hayvan Besleme

Teknikleri

Doç. Dr. Feriç Uçarcı *
Doç. Dr. Ayhan Aksoy *
Dr. Ahmet Çakır
Dr. Sabahattin Öğün *
Asistan Sümer Hasimoğlu *
Asistan Nihat Özen

4. Hayvan Mahsullerini Değerlendirme

Teknikleri

Prof. Dr. Macit Özhan
Asistan Şakir Bayındır

5. İstatistik ve Plânlama.

Prof. Dr. Şaban Karataş
Asistan Dr. Fatin Sezgin *
Asistan Necati Yıldız
Asistan Mehmet C. Okur

6. Hayvan Hastalıkları.

Müt. Vet. Hek. İhsan Aysan *
Vet. Hek. Niyazi Erdoğan

Bölüm öğretim üyesi Prof. Dr. Kemâl Bıyıkoğlu'nun Atatürk Üniversitesinin Rektörlüğünü yapması sebebiyle, bugünkü durumda bir Profesöre 8 Asistan düşmektedir. Asistan Sümer Haşimoğlu Amerikada, öğretim yapmaktadır.

Bölümün eğitim ve araştırma faaliyetlerini daha iyi seviyeye çıkarmak için ilk plânda daha 10 elemana ihtiyaç vardır.

Araştırma Durumu

Zootekni bölümünde hayvan ıslahı, yetiştirme teknikleri, hayvan besleme ve besin maddeleri, hayvan hastalıklarında şimdikiye kadar 57 araştırma projesi hazırlanmış ve tatbikata konmuştur. Bunlardan 8 tanesi halen devam etmektedir. Araştırma projelerinin 49 sonuçlandırılmış, 31 tanesinde yayınlanmıştır.

Ziraat Fakültesi Ziraat Araştırma Enstitüsü tarafından organize edilen zootekni bölümüne ait araştırma projesi 29 tanedir. Bunlardan 8 tanesi halen devam etmekte, 21 tanesi ise tamamlanmış, 10 tanesi araştırma bülteni, 6 tanesi araştırma enstitüsü yıllıklarında yayınlanmış, 5 tanesi doktora veya doçentlik tezi olarak kullanılmıştır. 1972 yılında yürürlüğe konmak üzere 17 araştırma projesi hazırlanmaktadır.

Geniş bir hayvancılık potansiyeline sahip olan Doğu Anadolu Bölgesinde zootekni bölümü olarak, çeşitli anket ve ön çalışmalarla bölgenin hayvancılığına ait problemler geniş olarak tesbit edilme işlemi devamlı olarak yürütülmektedir.

Bu tarama çalışmaları neticesinde bölüm olarak aşağıdaki araştırma konularına önem verilmiş, elde edilen neticeler bölgenin hayvan yetiştiricilerine ulaştırılmaya çalışılmıştır.

a) Türkiye'deki hayvan miktarının 1/4 üne sahip olan Doğu Anadolu bölgesindeki yerli sığır ırkı doğu-kırmızı sığırları ıslah etmek üzere eşmer İsviçre sığırları ile çiftleştirilmeden elde edilen hat melezlerin verimleriyle

[*] İşaretili elemanlar çeşitli yabancı memleketlerde eğitim görmüşlerdir.

ilgili vasıfları mukayeseli olarak incelenmekte, bölgeye ve memleketimizin değişik çevre şartlarına uygun, sonunda halka mal edilecek materyal eldesine çalışılmaktadır.

Bu projelerin elde edilen sonuçlarına göre, hayvan yetiştiricilerinde iştirak ettiği, "Doğu Anadolu sığırcılığının geliştirme projesi" tatbik edilmeye başlanmıştır. Bu proje ile bölgeye iyi erkek damızlık temini seleksiyona esas olacak yetiştirme ve verim kayıtlarının tutulması, yemleme ve bakım şartlarının düzene konması konularında bölge yetiştiricilerine önderlik yapılmaya devam edilmektedir.

b) Bölgedeki yerli ırk Morkaraman koyunlarını ıslah için, Merinoslar, Morkaramanlar ve bunların melezlerinde yapıldığı, et ve süt verimleri ile ilgili vasıflar, mukayeseli olarak incelemek, bölgeye en uygun materyalin bulunması için çeşitli araştırma projeleri halen devam etmektedir. Bu arada Merinos koç ve koyunları saf ırk halinde bölge yetiştiricilerine verilmektedir.

c) Tavukların çeşitli kültür ırklarının, bölge şartlarına uygunlukları, verim ve beslenme yönünden incelenmektedir. Bölgede modern tavukçuluk tesislerinin kurulabilme imkânları üzerinde çalışılmaktadır. Et ve yumurta verimi yüksek olan tavuk ırkları tesbit edilerek bunların -damızlık yumurta ve civcivleri bölge yetiştiricilerine dağıtılmaktadır.

d) Bölgede mevcut hayvan yemlerinin besin değerleri bakımından analizleri yapılmakta, en uygun yem rasyonlarının bulunmasına çalışılmaktadır. Her cins ve yaştaki hayvanların beslenmesi, kışlama rasyonları ve ba-

rınakları üzerindeki çalışmalara devam edilmektedir. Sonuçlar çiftçilere tavsiye edilmektedir.

e) Etin kaliteye göre pazarlanmasını tesbit edici değerlendirme metodları üzerinde çalışılmaktadır.

Öğrenci Durumu

1958-59 öğrenim yılından itibaren öğrenci almaya başlayan zootekni bölümüne çeşitli yıllarda alınan ve mezun olan öğrenci sayısı tablo 1 de gösterilmiştir.

Zootekni bölümüne, tablo 1 incelenmesinden görüleceği üzere, 12 öğretim yılında 404 öğrenci kaydolmuştur. İlk mezunlarını 1961-62 yılında vermiştir. Şimdiye kadar bölümden 252 öğrenci mezun olmuştur. Öğretim üyesi bulunmaması yüzünden 1959-62 yılları arasında az öğrenci alınmıştır.

Zootekni bölümü tarafından verilen dersler :

Yönetmeliğe göre halihazır durumda bölümce verilen dersler tablo II de gösterilmiştir.

1. Zootekni 11, Genel Zootekni (4 kredi saat, I. Söm. Bütün bölümlere). (Prof.Dr. Macit Özhan)

Konusu : Hayvan ekolojisi, Evciltme, Hayvancılığın önemi. Hayvan türleri ve ırkları. Hayvan genetiği, hayvan ıslahı, yetiştirme metodları, üreme bakım ve idare işleri.

2. Zootekni 12, Besin Maddeleri ve Hayvan Besleme (3 kredi saat) I. Sömestre (Bütün bölümlere) (Doç.Dr.Ferit Uçarcı)

Tablo 1. Zootečni bölümüne çeşitli senelerde alınan ve mezunolan öğrenci sayısı

Öğretim yılı	Alınan öğrenci sayısı	Mezun olan öğrenci sayısı	Kümülatif öğrenci sayısı	Öğrenim yapan öğrenci sayısı
1958-59	36	—	36	36
1959-60	7	—	43	43
1960-61	12	—	55	55
1961-62	15	34	70	70
1962-63	33	8	103	69
1963-64	47	6	150	108
1964-65	37	12	187	139
1965-66	40	35	227	167
1966-67	41	36	268	173
1967-68	45	31	313	182
1968-69	43	25	356	194
1969-70	48	25	404	217
1970-71	—	40	—	—
Toplam...	404	252	—	—

Tablo II.

Ders No	Dersin adı	Kredi saati	Ders saati	Tatbikat saati	Verildiği sönestre
Zoot. 11	Genel -Zootečni	4	3	2	I
Zoot. 12	Besin Mad. ve Hay.Bes.	3	3	—	I
Zoot. 103	Tavukçuluk	3	2	2	II
Zoot. 104	Koyunculuk	3	2	2	I
Zoot. 105	Atçılık	3	2	2	I
Zoot. 106	Et Sığırclığı	3	2	2	I
Zoot. 107	Süt Sığırclığı	3	2	2	II
Zoot. 108	Arıcılık	2	2	—	II
Zoot. 111	Su Ürünleri	2	2	—	II
Zoot. 152	Yemler ve Yemleme	4	3	2	I
Zoot. 201	Hayvan Islahı	3	3	—	I
Zoot. 202	Hijiyen ve Epidemiyoloji	2	2	—	I
Zoot. 203	Parazitoloji	2	2	—	II
Zoot. 208	Metabolizma	3	2	2	II
Zoot. 213	İstatistiğe giriş	3	3	—	II
Zoot. 251	Anatomi ve Fizyoloji	3	2	2	II
Zoot. 252	Üreme Fizyolojisi	2	2	—	I
Zoot. 7	İnsan Besleme	2	2	—	II
Zoot. 258	Deneme Metodları	3	3	—	II
	Genetik	3	3	—	I

Konusu : Besin maddeleri ve kimyasal yapıları. Besin maddelerinin, çiftlik hayvanlarının beslenmeleri bakımından önemleri. Protein, yağ, karbonhidrat ve minerallerin hazmı. Besleme standartları, vitaminler, mineral ve antibiyotiklerin özellikleri, rasyonların tanzimi.

3. Zootečni 103, Tavukçuluk (3 kredi saat), II. Sömestre (Doç.Dr. Halûk İpek)

Konusu: Tavukçulukla ilgili başlangıç ve genel bilgiler ile Tavukçuluk konusunda çeşitli problemlerin tartışılması.

4. Zootečni 104. Koyunculuk ve Yapağı (3 kredi saat, haftada 2 saat ders, 2-3 saat tatbikat. I. Sömestre) (Doç. Dr. Saip Tellioğlu, Öğretim Gör.)

Konusu : Dünya koyun durumu. Koyunlarda genel özellikler. Dünya koyun ırkları. Türkiye koyun ırkları. Koyun yetiştiriciliğinde pratik bilgiler. Koyun besleme ve bakımı. Kuzu. Bazı koyun hastalıkları. Yapağı; dünya yapağı durumu, tek kıl ve özellikleri, yapağıda kusur ve hatalar.

5. Zootečni 105. Atçılık (3 kredi saat). I. Sömestre (Prof. Dr. Macit Özhan)

Konusu : Atın dünya ve Türkiye ekonomisindeki önemi, evrimi, bu günkü önemli ırkları, yurdumuzdaki tipler. Vücudun muhtelif kısımları ve yapıları, yemlenmeleri, barınakları, ıslah imkânları ve yetiştirmenin temel esasları.

6. Zootečni 106, Et sığırcılığı (3 kredi saat) I. Sömestre (Prof. Dr. Macit Özhan)

Konusu : Et sığırlarının genel ziraatteki yeri, işletme tipleri, et üreti-

minin çeşitli safhaları, etçi sığır ırkları, et sığırlarında ekonomik değere sahip bazı kalıtsal vasıflar, pratik yetiştirme işleri, barınaklar, pazarlama, karkas ve dokuları, çeşitli etler ve et mamülleri, canlı ve karkas derecelendirme.

7. Zootečni 107, Süt sığırcılığı (3 kredi saat) II. Sömestre (Prof. Dr. Macit Özhan)

Konusu : Genel olarak süt işletmelerinin ziraatte ve cemiyet hayatındaki fonksiyonları, işletme sahiplerinin vasıfları, sütçü ırkları, verim kayıtları. Yaz ve kış döneminde ineklerin bakılması ve yemlenmesi. Gebelik, doğum ve laktasyon. Meme yapısı ve sütün salgılanması, buzağı ve düve yetiştirme. Süt ve mamüllerinin pazarlanması ve sürüde gelişme temin etme yolları.

8. Zootečni 108, Arıcılık (2 kredi saat) II. Sömestre (Okutman Enver Öder)

Konusu : Arı türleri ve ırklarının tanıtılması. Bal arısının anatomisi ve fizyolojisi; (Üreme fizyolojisi). Arı kolonisi, fertler, özellikleri, görevleri, iş bölümü. Arı kovanları, arıcılık alet ve ekipmanı. Arılık; yerin seçilmesi, düzeni, Polen ve nektar kaynakları. Pratik arıcılık bilgileri, mevsimlik işler. Bal ve Balmumu, hasad, fiziksel ve kimyasal yapı ve özellikleri, muhafaza ve değerlendirilmeleri. Yararlı kayıtların tutulması. Arı bastalık ve zararlıları. Arıcılığın geliştirilmesi imkânları (ıslahı)

9. Zootečni 152, Yemler ve Yemleme (Özel Hayvan Beslemesi) (4 kredi saat, I. Sömestre, haftada 3 saat ders).

(Doç.Dr.Ferit Uçarıcı)

Konusu : Hayvan beslemede kullanılan çiftlik yemleri, sanayi artıkları, ek yemler - özellikleri, besi değerleri. Özel hayvan besleme; yaşama payı ihtiyacı, et-süt hayvanlarının beslen-beslenmesi, semirtme, damızlık hayvan beslenmesi, iş hayvanlarının beslenmesi.

10. Zootekni 201, Hayvan Islahı (3 kredi saat) I. Sömestre (Prof. Dr. Şaban Karataş)

Konusu : Türkiye Hayvancılığında ıslahın rolü. Islah Faktörü olarak çevre, ıslah faktörü olarak genotip. Mendel kaidelerinin esasları, çok faktörlü kalıtım. Parametreler ve ölçüler. Seleksiyon; seleksiyon metodları, seleksiyon sonuçları. Yetiştirme metodları; saf yetiştirme, melezleme,

11. Zootekni 202, Hijiyen ve Epidemiyoloji (2 kredi saat) I. Sömestre

Konusu : Hayvanlara tatbik edilmesi gereken hijiyen şartları. Salgın hastalıklardan korunma tedbirleri ve hastalık çıktıktan sonra tanınması ve neler yapılması gerektiği. Memleketimizde çıkan salgın hayvan hastalıkları ile hayvan ve insanlarda birlikte seyreden önemli hastalıklar hakkında genel bilgiler.

12. Zootekni 203, Paraziter Hastalıklar (2 kredi saat) II. Sömestre (Niyazi Erdoğan, Vet. Hek., Öğretim Görevlisi)

Konusu : Hayvanların çerisinde ve üzerinde, onların zararına yaşayan parazitler (protozon, helment, artropoda), bunların sebep olduğu hastalıklar, bunlardan korunma yolları ve mücadele hakkında verilmesi gerekli bilgiler.

13. Zootekni 208, Metabolizma (3 kredi saat) II. Sömestre (Doç. Dr. Ferit Uçarıcı)

Konusu : Hazmı müteakip, besin maddelerinin vücutta uğradıkları değişiklikler ve bu besin maddelerinin vücutta oynadığı roller. Protein, yağ karbonhidrat metabolizması. İnorganik elementler; eksiklikleri ve metabolizması. Vitaminler, antibiyotikler ve fonksiyonları.

14. Zootekni 213, İstatistiğe Giriş (Genel 2), (3 kredi saat) II. Söm. (Prof. Dr. Şaban Karataş)

Konusu : Deskriptif istatistik; yer ve dağılım ölçüleri, grafikler, tablolar. Analitik istatistik; ihtimal kaideleri, teorik dağılımlar, örnekleme, örnek dağılımları ve uygulama, korelasyon, regresyon.

15. Zootekni 251, Anatomi ve Fizyoloji (3 kredi saat) II. Sömestre (Dr. İhsan Aysan, Müth. Vet. Hek., Öğretim Görevlisi)

Konusu : Özellikle evcil hayvanların, karşılaştırmalı olarak, hareket, sindirim, sidik ve üreme organlarını kapsamakta olup, ayrıca bu sistemlere girmekte olan organların ve tüm organ sistemlerinin kısa fizyolojilerinde de bahs olunmaktadır.

16. Zootekni 252. Üreme Fizyolojisi (2 kredi saat) II. Sömestre (Dr. İhsan Aysan, Müth. Vet. Hek. Öğretim Görevlisi)

Konusu : Çeşitli evcil hayvanların üremeleri ile ilişkin hormon ve organ çalışmalarının karşılaştırmalı olarak incelenmeleri, fizyolojik durumların sapmalarına etkili olan faktörler ile meydana gelen sapmalar.

17. Zootekni 258. Deneme Metodları (3 kredi saat) II. Sömestire (Prof. Dr. Şaban Karataş)

Konusu : Varyans analizi. Başlıca deneme plânları; tamamiyle şansa bağlı plân, şans blokları, Lâtin karesi, faktöriyel denemeler ve değişik tipte tesir karışmaları.

Zootekni Bölümü Elemanları Tarafından Yapılan Yayınlar

a) Araştırma Projelerinden Yayımlananlar :

1- Dr. Kemâl Bıyıkoğlu; Türkiye Devlet Müesseselerinde yetiştirilen saf ve muhtelif kan dereceli esmer sığırların vücut yapısı ve çeşitli verimleri üzerinde araştırmalar, Bursa, Manisa (Beydere) ve Karacabey, 1954-1957.

2- Dr. Kemâl Bıyıkoğlu; Saman ve kuru otla beraber değişik miktarlarda verilen fabrika yeminin ve çiftlik yeminin koyun semirmesi üzerine tesirleri, Erzurum 1965.

3- Dr. Kemâl Bıyıkoğlu; Genç sığırların kış devresindeki büyüme ve semirme rasyonlarında protein kesif yemi olarak kullanılan ürenin tesirleri, Erzurum, 1964

4- Dr. Kemâl Bıyıkoğlu; Değişik yem konserve ve hazırlama metodlarının henüz gelişmesini bitirmemiş sığırların besi güçleri üzerine tesirleri, Nebraska, (A.B.D.), 1969-1970.

5- Doç. Dr. Kemâl Bıyıkoğlu; İndicidual yemlenen siyah başlı Alman et ırkı besi kuzularında yılların, Eşeyin ve bir batındaki yavru sayısının besi karakterlerine tesirleri, Almanya 1966.

6- Prof. Dr. Kemâl Bıyıkoğlu; Mor Karaman kuzularında kuyruksuzlaştırmanın ve çeşitli kuyruksuzlaştırma metodlarının vücut gelişimine etkileri, Erzurum, 1965-1970.

7- Macit Özhan; The relation of shelter and sources of protein to the performance of well-fed calves, Nebraska'da (A.B.D.) 1958 yılında yapılmıştır.

Konusu : Buzağı beslemede barınak ve protein kaynakları arasındaki münasebetin araştırılmasıdır.

8- Macit Özhan; Muhtelif kışlama rasyonlarının bir yaşındaki danaların gelişmelerine tesiri. Atatürk Üniversitesi işletmesinde 1960 yılında yapılmıştır.

9- Macit Özhan; Çeşitli rasyonların Doğu Kırmızı İneklerinde süt verimine tesiri, Atatürk Üniversitesi işletmesinde 1963 yılında yapılmıştır.

10- Macit Özhan; Genç sığırların canlı ağırlık artışı ve bazı besi karakterlerine deri altına değişik dozlarda verilen Stilbestrolün çeşitli rasyonlarla birlikte tesiri, Atatürk Üniversitesi işletmesinde 1963 yılında yapılmıştır.

11- Dr. Macit Özhan; Mer'ada yem vermenin süt verimine tesiri, Erzurum Gez Köyünde 1967 yılında yapılmıştır.

12- Doç. Dr. Macit Özhan; Kaba yem olarak saman, kuru ot ve muhtelif nisbetlerde saman kuru ot karışımı kullanmanın sığırlarda canlı ağırlık artışı ve bazı kesim vasıflarına tesiri üzerinde bir araştırma, Atatürk Üniversitesi işletmesinde 1968 yılında yapılmıştır.

13- Ferit Uçarcı; Kışlayan danaların rasyonlarında ot ve otun yerini alan yoncaya ilâve edilen ek yemlerin hayvanlar üzerindeki tesirleri, Erzurum, 1961.

14- Ferit Uçarcı, Danalar için kış rasyonları, mer'a ve semirtme besisine tesirleri, Erzurum 1962

15- Ferit Uçarcı; Doğu kırmızı erkek danalarında kış yemlemesinin mer'a ve semirtme yemlemesine tesiri üzerinde araştırmalar, Erzurum 1965.

16- Dr. Halûk İpek; Çeşitli rasyonların yerli Leghornların büyüme ve gelişmeleri üzerine tesirleri, Erzurum 1962 (Doktora)

17- Dr. Halûk İpek; Çeşitli seviyelerde pamuk tohumu küsbesi ile hazırlanmış rasyonların New Hampshire civcivlerinin büyümeleri üzerine tesirleri, Erzurum 1965.

18. Dr Halûk İpek; Yüksek enerjili rasyonların New Hampshire civcivlerinin büyümeleri üzerine tesirleri, Erzurum 1966.

19- Doç. Dr. Halûk İpek; Değişik oranlarda iç yağ ihtiva eden rasyonların beyaz Plymouth Rock'ların büyüme ve gelişmeleri üzerinde tesirleri, Erzurum, 1967.

20- Doç. Dr. Halûk İpek; Leghorn ve Hampshire horozlarında yapılan değişik kastrasyon metodlarının mukayesesi, Erzurum 1969.

21- MÜH. VET. HEK. İHSAN-AYSAN; Beitrag zur analyse der Bewegungsanemalien beim Pferd mit hilfe der Kinematographischen methode. Atların hareket anomalilerinin Kinematografi metodu ile analizleri hakkında, 1963 Giessen.

22- Müt. Vet. Hek. İhsan Aysan; Hayvancılık Tarama projesine ait hayvan hastalıkları anket formlarının tatbikatından alınmış olan sonuçlar 1965, Erzurum.

23- Dr. İhsan Aysan, Vet. MÜH. HEK.; Hazırlanması ve kullanılması çok kolay bir Elektroejekülâtor, Erzurum 1967.

24- Dr. Saip Telliöğlü; Nisbeten Zengin ve fakir rasyonların Merinos melezlerinin çeşitli verimlerine tesiri, Erzurum 1962.

25- Dr. Saip Telliöğlü, Atatürk Üniversitesi Merinos sürüsünde yapağı gömlek ağırlığıyla lüle uzunlukları üzerinde bir araştırma, Erzurum 1968.

26- Ayhan Aksoy, Kuzularda Semirtme denemeleri, Atatürk Üniversitesi, 1964.

27. Dr. Selâhattin Leloğlü, MÜH. VET. HEK.; The identification of Cl. perfringens type C and D by fluorescent antibody technique., ABD., Nebraska Üniversitesinde, 1968 yılında yapılmıştır M. Sc. tezi

28- Ayhan Aksoy, Effect of Graded Levels of Dehydrated Alfalfa Meal on Egg production rate, Blood Spot Incidence Fertility and Hatchability.

29- Dr. Saip Telliöğlü, Nisbeten Zengin ve fakir rasyonların Merinos melezlerinin çeşitli verimlerine tesiri, Erzurum 1962, Atatürk Üniversitesi yıllarından ayrı basım (Doktora tezi)

30- Dr. Selâhattin Leloğlü, MÜH. VET. HEK.; Koyunlarda infectious Agalactia hastalığı ve ırk rezistansı üzerinde incelemeler., Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Dergisi 1970.

31- Halûk İpek, Artificial insemination in Chicken an in Dairy cattle, 1960, Master tez çalışması,

b) Diğer Yayınlar :

1- Prof.Dr. Şaban Karataş, Atatürk Üniversitesi Merinos sürüsünde bazı parametreler ve tahmin metodları, ziraî araştırma enstitüsü, araştırma bülteni, No: 20, 1967, Ankara Üniversitesi Basımevi.

2- Prof. Dr. Şaban Karataş, Merinos sürüsünde seleksiyon indeksine göre değerlendirme, Ziraî Araştırma Enstitüsü, Araştırma Bülteni, No: 14, 1966, Ankara Üniversitesi Basımevi.

3- Prof. Dr. Şaban Karataş. Genetik ve Fenotipik korelasyonları tahmin metodları, Ziraî Araştırma Enstitüsü, Araştırma Bülteni, No: 22, 1967, Ankara Üniversitesi Basımevi.

4- Prof. Dr. Şaban Karataş, Seleksiyonla sağlanacak teorik ilerlemenin -realize edilme şartları, Atatürk Üniversitesi Yayınları, 82, Ziraat Fakültesi: 29, Teknik çalışmalar serisi:1, Atatürk Üniversitesi Basımevi, Erzurum 1970.

5- Prof. Dr. Şaban Karataş, Seleksiyon indeksinin teorik esasları, Üniversitelerarası İstatistikçiler konferansı, Yayın No: 515/14, s. 49-56 (Tebliğ), 1966.

6- Prof. Dr. Şaban Karataş, Seleksiyon indeksinin hayvan ıslahındaki tatbikatı, Üniversitelerarası İstatistikçiler konferansı, Yayın No: 540/15, s.25-36, (Tebliğ), 1967.

7- Prof. Dr. Şaban Karataş; İstatistik metodlar, ders notları.

8- Prof. Dr. Şaban Karataş, Varyans Analizi, teorik dayanaklar ve faraziyeler, İstatistik, Türk İstatistik Derneği dergisi, Cilt I, Sayı 2, s.1-13, Aralık.1968.

9- Prof. Dr. Şaban Karataş, Deneme Metodları, ders notları.

10- Prof. Dr. Şaban Karataş, Hayvan ıslahı, ders notları.

11- Doç. Dr. Kemâl Bıykoğlu, Hayvanlardan ve Hayvancılıktan sağlanan faydalar, Atatürk Üniversitesi yayınları, 1965.

12- Doç. Dr. Kemâl Bıykoğlu, Bir yaşlı danaların yemlenme esasları, Atatürk Üniversitesi yayınları 1965.

13- Doç. Dr. Kemâl Bıykoğlu, Hayvan beslemede yeni bir protein kaynağı olarak Üre., Atatürk Üniversitesi yayınları, 1966.

14- Doç. Dr. Kemâl Bıykoğlu, Koyun yemlemenin esasları, Atatürk Üniversitesi yayınları, 1966.

15- Doç. Dr. Kemâl Bıykoğlu, Hayvancılıkta kısırılık problemi, Atatürk Üniversitesi yayınları, 1967.

16- Doç. Dr. Kemâl Bıykoğlu, Koyunculukta yemleme, bakım, yetiştirme ve idare işleri, Atatürk Üniversitesi yayınları, 1967.

17- Doç. Dr. Kemâl Bıykoğlu, Türkiye'de hayvancılık ve hayvancılık sahasındaki bazı çalışmalar, Atatürk Üniversitesi yayınları, 19.

18- Prof. Dr. Kemâl Bıykoğlu, Damızlık boğaların yemlenmeleri ve bakımları, Atatürk Üniversitesi yayınları, 1968.

19- Prof. Dr. Kemâl Bıykoğlu, Hayvan bakımı idare durumu ve ıslahı, MPM yayınları, Ankara 1969.

20- Prof. Dr. Kemâl Bıykoğlu, Zooteğniye giriş, (Ders teksir notları), 1969.

21- Prof. Dr. Macit Özhan, Melas, Derleme, Ziraat Fakültesi, Ziraat Dergisi, sayı: 2, 1970.

22- Doç. Dr. Macit Özhan, Karkas kompozisyonunun tahmin etme imkânları Derleme, Ziraat Fakültesi Ziraat Araştırma Enstitüsü Teknik Bülteni, No: 15, 1969.

23- Doç. Dr. Macit Özhan, Et ve etin çeşitli vasıfları ile muhtelif çiftlik hayvanlarının et kompozisyonları, Derleme, Ziraat Fakültesi, Araştırma Enstitüsü, Teknik Bülteni, No: 17, 1969.

24- Doç. Dr. Macit Özhan, Buzağı yetiştirmede bazı esaslar, Derleme, Ziraat Fakültesi, Araştırma Enstitüsü Bülteni, No: 16, 1969.

25- Doç. Dr. Macit Özhan, Et üretim ve tüketim problemleri, Derleme MPM Yayınları, 1969.

26- Doç. Dr. Macit Özhan, Süt sığırıcılığı, yemleme idare ve seleksiyon, ders kitabı, tercüme, Atatürk Üniversitesi yayınları, 1969.

27- Doç. Dr. Macit Özhan, Et sığırıcılığı ders notları, Teksir, 1969.

28- Doç. Dr. Halûk İpek, Kaliteli yumurta üretiminin esasları ve yumurta standardizasyonu, Teknik Bülten.

29- Doç. Dr. Halûk İpek, Yumurta ve tavuk etinin insan beslenmesindeki yeri ve önemi, Teknik Bülten, Dr. Birsen İpek ile müşterek.

30- Doç. Dr. Halûk İpek, Kafes tavukçuluğu, MPM yayınları, Ankara 1968 (tebliğ).

31- Doç. Dr. Halûk İpek, Kasaplık piliç yetiştiriciliği, Teknik Bülten.

32- Doç. Dr. Halûk İpek, Tavukçuluk, I. Kısım (Ders notları), Zooteğni Derneği yayınları, 1969.

33- Dr. İhsan Aysan, Ziraat Fakültesi öğrencileri için evcil hayvanların basitleştirilmiş komparatif anatomi ve fizyolojileri, ders teksiri, Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Zooteğni derneği yayınları, Erzurum 1966.

34- Dr. Saip Telliöğlu, Koyunculuk ve yapağı (Ders notları), Zooteğni derneği yayınları, Erzurum 1970.

35- Dr. Ayhan Aksoy, Tavuklarda sıcaklık stresi, (Derleme) Zooteğni derneği, 1969, Cilt 2, Sayı 7.

36- Dr. Selahattin Leloğlu, Yeni ve şiddetli bir Mastitis, tercüme, Atatürk Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Dergisi, 1970.

37- Yılmaz Güven, asistan; arıcılık (Tercüme, derleme), Zooteğni derneği yayınları, (teksir), Erzurum 1969.